

1324

מ ד י נ ה י ש ר א ל
הכנסת

ש.פ.

פ ר ד ט ו ק ו ל מ ס . 17/ג

מישיבת ועדת השירותים הציבוריים, שהתקיימה
ביום ג', כ' בשבט תשי"ז - 22.1.57, בשעה 9.00.

נוכחו - חברי הוועדה:

- ד. נצר - היו"ר
- ב. ארדיטי
- ב"צ הראל
- פ. זוארץ
- י. ישעיהו
- י. כמיס
- ש. כפדי
- י. ניצני
- ד. צברי

מוזמנים:

פרופ' סר - המנהל הכללי של משרד הבריאות
 מר דגן - המזכיר של משרד הבריאות
 ד"ר מן - המנהל הכללי של "הדסה", ירושלים.
 ד"ר צפרוני - מנהל בי"ח "הדסה" צפת.

בסדר-היום: ① בעיית "הדסה" צפת.
 ② בהיות ודגן ממנה לניסוח הסכמה
 לגביה יקומו בגדים
 - = - = -

היו"ר ד. נצר: אני פותח את הישיבה.

השאלה העומדת בפנינו היא - קיום בית-חולים
"הדסה" צפת. לפני מספר שבועות שמענו הסברה בבעיה הנדונה מפני
באי-כוח משרד הבריאות, ועתה, רצוננו לשמוע מה פני באי-כוח "הדסה".

פרופ' סר:
מאז אותה ישיבה, נשתנו פני הדברים; שר
האוצר אינו נותן לנו שום תקציב על מנת
לקיים איזה שהוא הסכם עם איזה שהוא מוסד בריאותי אחר, חוץ מהמסכת
מתן תמיכה רגילה בסך של 1000 ל"י בקירוב למיטה. ולא יותר מזה.

בתקציב זה שמונח כיום בפני הכנסת, אין למשרד
הבריאות שום אפשרות להיכנס לאיזה שהוא הסכם אשר ידרוש תשלום נוסף.
לא זו בלבד, אלא שאין בידי משרד הבריאות אף לירה אחת כדי
לפתוח מיטה נוספת.

ד"ר סו:

זוהי הפעם השניה אשר אנו מופיעים בקשר לבית-החולים צפת, בפעם הראשונה באתי לכאן כאשר עמדה בפנינו בעיית בית החולים "אביחיל". בבית-חולים זה סדרנו את הספריה הרפואית, מחקר רפואי וכו', שבית-חולים כה זקוק להם. ואז שכנענו את הממשלה לחסל את "אביחיל" על מנת לקיים את בית-חולים צפת.

וכאן ברצוני לתת לכם את רקע הדברים:

תקציב "הדסה" הוא 3 מיליון דולר, והשנה הוא עלה קצת - 3,800,000 דולר, וזה הודות להתערבותי ובמאמצים רבים עלה בידי לקבל הגדלה זו.

המדיניות של המוסד שלנו מוכרחה להיות ברורה וקבועה, ואם אנו נמשיך בנתינת שירותים במשך שלוש-ארבע השנים הקרובות, "הדסה" תיהפך למוסד שלא תהיה לו שום עמדה בארץ. "הדסה" היתה תמיד חלוצית בשטח הרפואי, כגון: בית-הספר לרפואה, בית-ספר גבוה לאחיות, רוקחות, בית-מזמיל וכו', זה מצד אחד; ואילו מצד שני - שטחים בהם היא מוכרחה להחזיק באיכות, כגון: הנראה.

מתוך ש"הדסה" איננה תחת לחץ של כמות המיטות, הרי שהיא יכולה לעמוד נגד הזרם, ולהחליט לא לפתוח מיטות נוספות.

אם "הדסה" תלך בשני הקווים הללו, הרי שהיא יכולה לשמור על עמדת מפתח בארץ.

ועתה, באשר לצפת: "הדסה" היתה הראשונה שפתחה בית-חולים בצפת מאז שנת 1945; לאחר מכן הצטרפה "קרן-נכות", והממשלה נכנסה אחרי כן. כעת אין זה ענין של חלוציות. עתה עוסקים מוסדות רפואיים שונים, יש ועדת תיאום וכו'. השאלה היא: האם יש צורך בזה? - אין צורך.

בצפת יש מקום ל-135 מיטות, ורק 80 מיטות תפושות.

היחס בין מספר העובדים לבין מספר החולים הוא - אחד לאחד. וזה, לדעתנו, בזבוז עצום מבחינה כספית.

הנקודה השניה - האם אפשר להשתמש במוסד זה למטרות הנראה? - לדאבוני, אי-אפשר מסיבת המרחק.

בעצם אין ענין רב בחוסר כזה; הייתי יכול לשלוח לשם סטודנטים, אולם אין שם מקום לימוד. "הדסה" אשר לה כספים מוגבלים, אינה יכולה לקחת מוסד כזה, ואף אי אפשר לחייבה להחזיק תפקידים שאינם מתפקידה.

ועתה רצוני לנגוע בנקודה אחרת: זה שנתיים שאנו ידענו כי נעזוב מקום זה, וכשחזרתי בשנת 1955 מאמריקה, אמרתי לד"ר בטיש - המנהל הכללי של משרד הבריאות דאז - שיש נדעתנו לעזוב את צפת, לאחר חדשים קבלתי תשובה ממנו, והוא אמר כי משרד הבריאות לא יוכל לקבל את בי"ח צפת מאפריל 1955, אלא באפריל 1956.

לגבי צפת עצמה חשבנו, שאם הממשלה תקבל את בית-החולים הזה לשחפת, הרי שהיא תקבל אותו מתוך סיבות אקונומיות. הממשלה תוכל להמשיך להחזיק את באר-יעקב, והיא יכולה - לפי ראות עיניה - להעביר חולים ממקום למקום.

אם נעביר את האחיות למוסד, כמו הממשלה, אשר לה "פול" גדול מאד - תוכל לסגור את "באר-יעקב" ולעומת זה - להמשיך לקיים את בי"ח צפת, אשר לו נוף יוצא מן הכלל, לדעתי, דרך זו היא היעילה ביותר.

ועוד: אינני חושב שאף אם אטפוז השתפת מתחטל, לא נזדקק ל-1000 מיטות; תוכל לסגור מיטות במקומות אחרים, ואילו בצפון הארץ להמשיך בהחזקת המיטות הללו. בהודמנות זו, רצוני להעיר את תשומת לבכם בזה, שבית-חולים "פוריה" אינו מלא - חציו עומד ריק. אינני יודע מסוים מה חציו ריק, אבל יתכן וזה בגלל המרחקים, או ששולחים את החולים לבית-חולים "רמב"ם", ואפילו לעפולה. הביקוש הכללי אינו פחות ממה שהיה לפני כן, אולם קיים לחץ נוסף על עפולה ועל חיפה. לדעתי, צריך לברר זאת. מכל מקום, אם הממשלה תמשיך להחזיק בבית-החולים הרי צפת - בי"ח ליד אילת-הסחר, ובכלל בצפון הארץ - הוא המקום המצוי ביותר בו ייקבע בית-חולים כללי. יש לקחת בחשבון את הלחץ הגדול שנגרם על-ידי המושבים שבעמק.

אחזור לציין, כי בקסיים עצומים הצלחתי להשיג 10% העלאה לתקציב. במאמץ גדול עובדות נסי "הדסה", והן עושות זאת למען פעולות מכסימליות אקונומיות. ישנה הגדלה⁷ מאה אחוז במעבדות; עלינו לפתוח מחלקות נוספות, כמו: מחלקה לסיקום, לפסיכיאטריה של הילד וכו'; ונוסף לכל, עלינו לסלם סכום של 340 אלף לירות נוספות לרופאים, לאחיות, לעובדים ועוד, - וכל זה מתוך מטבע שאני לא מקבל עבודה יותר, ומתוך תקציב דולרים שאינני מקבל הגדלה נוספת.

גם מנקודת ההסקפה של הארץ שלנו, כדאי ש"הדסה" תמשיך בפעולותיה לפי התכנית האמורה, ולגבי צפת - שהממשלה תקבל על עצמה את ניהול בית-חולים זה.

ד"ר צפרוני: אין לי מה להוסיף על דברי המנהל הכללי שלנו. אני מנהל את בית-החולים שם, ולכן רצוני לציין כיצד אנו עובדים תחת מספר זה. וכאן רצוני להביע משאלה, בטעם העובדים, של מספר זה יוסם קצת.

וטוחחננו. הם באו למסקנה יטבתי עם נציגי צפת ועם נציגי העובדים, שמצב זה בו נתון כעת בית-החולים בצפת, הוא בלתי-נסבל; קרוב ל-40% של מיטות איננו תפוס, ונוסף לזה יש לנו שתי מחלקות ריקות. אנו שולחים, לעת עתה, את הפרטונל לחופשות, אטר עד היום הם לא ניצלו אוחו.

אי אפשר להגיד שהרקע לכל ההיסוסים האלה, זהו המומנט הסוציאלי שהמוסד ממלא תפקיד מרכזי. נציגי הציבור רגישים מאד שמא "הדסה" בצעדה זה תגרום לזעזועים. הם רואים ב"הדסה" מקור לא-אכזב של פרנסה; ולא אעמוד כאן על הצד החברתי-ציבורי, אבל לאור העובדה שאנטי צפת יודעים את אטר צפוי להם, ויודעים כי "הדסה" במרוץ הזמן מוכרחה למצוא דרך אחרת. ולכן חושבים שיש לעשות את מה שנעשה בצורה של שלבים שלבים, כדי שהזעזועים יהיו במידה מכסימלית. מכל מקום, כעת מורגש מחסור בחולים.

אני יודע מתוך עובדה, שאין זה ענין של רצון רע שמחלקים את החולים, אבל יחד עם זאת אני יודע שאין לחץ על המיטות.

יש לצפת כמה נקודות הבאות בחשבון לגבי צריכת מיטות לשתפת. יש חלק ניכר של חולים הגרים בצפון הארץ, ולא יהיה כדאי לשלוח את החולים דרומה. אולם, יחד עם זאת יודע אני, כי קיים אחוז ניכר של חולים אטר אוחו מעבירים מבאר-יעקב לצפת. נקודה זו אומרת משהו, פירוש הדבר שצריך להסאיר חמיד מספר מסויים של מיטות באיזור צפת.

182 מיטות, כנראה, קטה למלא בצפת.

אם לא יחולו שינויים. המחטבה שהולך ומחגבט משהו לגבי העמיד, הוא הגורם למצב בו נחון כעך בית-החולים.

בית-חולים צפת מורכב מטלוסה בנינים, ויט הפרדה גמורה ביניהם. במקרה לאיזה שהוא שינוי, הרי אפשר לקחת בחשבון ששני בנינים - אשר הם מכילים את מחצית מספר המיטות - יהיו מוקדטים לחולי שחפת. ואילו בנין ג' - כך הוא נקרא - אשר שם יש 60 מיטות - שבנין זה ייהפך למחלקה כללית, מטום שהמחלקה הכירורגית, מכון הרנטגן והמעבדות נמצאים בבנין זה. עובדה היא, שוועדת האטפוז לסעך הירום הפקיעה את הבנין הזה. לדעתנו, גם מטעמים בטחוניים רצוי שמחלקה זו תהיה קיימת. היחה מחטבה להוריד את הפצועים בהליקופטר.

נחבקטתי מטעם נציגי ציבור צפת לבקש שבית חולים זה יחולק לשניים, חלק אחד יהיה מוקדט לחולי שחפת - 60 חולים חמיד יימצאו באיזור צפת; ואילו החלק השני - למחלקה כללית.

בית החולים ליולדות נמצא בצפת. מחלקה זו היא בסדר גמור. ודאי, אם מחלקה זו תועבר אלינו, הרי היא תהיה מוצלחת יותר. אני מביא את המחטבה הזו לרקע של הדיון. לאנשי הציבור של צפת יש מטאלות והם רוצים להביע אותן בפניכם לחוד.

אנו אומרים, כי במקרה של העברת בית החולים, דבר זה לא יגרום לפטורים של עובדים; רוב הפרסונל ימשיך לעבוד. עתה מתחילים אנו להכניס חולים למחלקה ג'. אם אנו עומדים בפני אטפוזת חולים מחוץ ל"פוריה", ואם אנו עומדים בפני הקמת יטובים חדטים בצפון הארץ, הרי שיהיה צורך בבית-חולים בצפון הארץ. לדעתנו, צפת הרבה יותר נוחה לאטפוז חולים ממקומות אחרים כמו: קריית-טמונה או אילת-הסחר.

אם המחלקה תתחיל להתפתח ויהיה צורך להרחיב, אז אפשר להוסיף מיבנים או לסגור את חצי בית-החולים המיועד לחולי שחפת, ואז אפשר יהיה להעבירו על פסים של בית-חולים כללי. יתכן וזהו נושא לדיון יותר מפורט, אבל ההנחיה של הקו הזה יכול לשמש בסיס לדיון.

פרופ' מר: כיום יש לנו 1237 מיטות לשחפת, במספר זה כלולות גם המיטות של צפת. * 850 מיטות בקירוב חפוסות ע"י חולי שחפת.

יש 1095 מיטות לחולי שחפת בלי צפת.

זהו הרקע הכללי לגבי חולי שחפת.

איננו יודעים מה תביא העליה החדשה. אבל אנו חושבים כי נצטרך לסגור מחלקות של שחפת, ולא לפתוח.

אין לנו תקציב לפתיחת מיטות כלליות.

מהי התכניה לגבי האיזור המיסורי?

ב"צ הראל:

פרופ' מר:

ישנה חכמה של קופת-חולים, לבנות בית-חולים גדול בסבריה. עכשיו שאלתי את היטובים אם הם יסכימו לקחת חלק על עצמם. מכל מקום אנו בדעה שרצוי היה שבית-חולים יהיה בספלה ולא בצפת.

ט. כפרי:

מהו המצב של האספוז סם? שמענו שבי"ח "פוריה" אינו מלא - 3/4 רק תפוס. האם באמת שולחים חולים למקומות אחרים?

ב"צ הראל:

ללא פעמולה וללא הסברה, רציתי להביע דעה: אין ללחוץ על "הדסה", או על מסרד הבריאות, או איזה גורם אחר - לקיים בית-חולים לשחפת בצפת. לדעתי, אין צורך בבית-חולים כזה. יש למטרה זו בית-חולים באר-יעקב, כפר-סבא ועוד. יש מיטות מיוחדות.

יש חלק מבין עולי פולניה הזקוק לאספוז בבית-חולים לשחפת; גם אז, לדעתי, אין סיבה ללחוץ על מנת להמשיך לקיים את בית-חולים "הדסה" בצפת. לעומת זאת, דעתי היא שיש הכרח לקיים סם גרעין של בית חולים כללי; וגם - לא כל המחלקות. וכל זה להתחשב עם המצב באמת. סוף סוף אין אנו יוצרים חולים ובתי-חולים בכדי לקיים מצב כלכלי מיוחד. כמובן שיש צורך להתחשב במסיבות, כי אנו נגיע להתפתחותו של הגליל בעתיד הקרוב.

לדעתי, צריך לקיים סם בית-חולים כללי, כי הבנינים הם טובים מאד, הציוד הוא טוב וכו'. ישנם יתרונות רבים למוסד זה, ואינני מבין מדוע בקלות כזו מחליטים לסגור מוסד זה.

אני מבין טקסה לקיים בית-חולים כללי גדול בצפת; 50-60 מיטות כלליות בצפת יספיקו, וכשיפתח יותר - אפסר יהיה להרחיב אותו.

ועתה רצוני לפנות לד"ר מן, המנהל הכללי של "הדסה", בידעי היטב טעפת קרובה ללב, ולבקשו ליצור קופת מעבר.

אני בדעה שאח"המחלקה לשחפת יש לבטל בצפת; למסרד הבריאות יש עתה קטיים, אם כי אני יודע שמוציאים סכומים גדולים על דברים פחות חשובים; אבל קיים קוטי עובדתי למסרד הבריאות, ולכן חושב אני כי בכדי ש"הדסה" תצא מהעול של צפת, אז עליה לתת סכום מסויים להשתתפות בהחזקת גרעין של בית-חולים כללי בצפת ע"י מסרד הבריאות. אני מציע שוועדת הסירותים תקבל החלטה והמלצה בענין זה.

אינני רואה כל צורך שיהיו חולי שחפת בצפת, לטע כך יש בתי-חולים אחרים; אבל אם בית חולים כללי, אז לזה יש ערך. (ד"ר צפרוני: בית-חולים כפר-סבא כמעט ולא מנוצל).

זוהי שאלה אחרת. מוטב שתהיה מחלקה לחולי שחפת. אבל בכדי להציל את בית-חולים צפת, אז אני מעדיף

ר. צברי: עתה הביע חבר הכנסת הראל את דעתו, באמרו
טאין צורך בית-חולים לסחפת. רצוני לדעת,
האם אין הצדקה להמשיך לקיים את המוסד בצפת בגלל תושבי הסביבה?

(ב) מי הוא הקובע את חלוקת החולים
בבתי-החולים? מי האחראי לזה?

י. ניצני: אני מודה לחבר הכנסת הראל על כי הוא מיצה
את השאלה כמעט בטלמוחה, אלא טאני חולק
על היחס לגבי צפת מבחינה כלכלית. צפת היא בירת הגליל. ובמידה
טאנו קולטים עליה, הרי אנו מפנים אותה לגליל, לצפון הארץ. ובזה
יש איזה טווח לפיתוח החלק הצפוני של הארץ. הנה, פעם לא הייתה קיימת
קריית-טמונה, ועתה היא קיימת. ולכן יש צורך במוסד כללי.

אני מתפלא, ויורטה לי להביע את תמהוני:
לפני שנתיים או אפילו ארבע שנים, ישבתי בוועדה אשר דנה על פיתוחה
של צפת. ואז נדרשו כל המוסדות לתרום את תרומתם לפיתוחה של צפת.
הממשלה מינתה, בזמנו, את מר זגני - ממסרד האוצר - שהוא ידאג לפיתוח
עיר זו, וטווא ידאג למקורות פרנסה. ולכן, מתפלא אני טד"ר מן אמר,
בין הטאר, טווא בא בדברים עם ד"ר בטיט לפני שנתיים, וכי הוטכם
ביניהם כי מוסד זה יימסר ב-1.4.57.

ועוד מתפלא אנכי על כי פרופ' מר אמר, טאין
לו אפילו פרוטה אחת לפתיחת מיטות, ולאחר מכן בא מר דגן ואמר כי יש
לו 140 אלף לירות. (מר דגן: זה אותו דבר; כך היה גם לפני שנתיים).

אנו מבקשים מאנטי מסרד הבריאות להביא
בפנינו הצעות קונסטרוקטיביות לגבי צפת, וביחס אלינו אומר אני, כי
הפעם נחליט שלבנו עם צפת. נעטה הכל כדי שצפת לא תופקר.

ר. צברי: אני גם כן חושבת טאין אפילו להעלות על
הדעת לסגור את המוסד בצפת. ד"ר צפרוני
ציין את הערך בדבר קיומו של מרכז רפואי בצפון הארץ, כן הוא
הוסיף ואמר כי גם מבחינה בטחונת יש הכרח לקיום מרכז רפואי זה.
בית-חולים זה מילא תפקיד חשוב בארץ, בעיר הזאת ובסביבה הזאת.
ולכן אין להעלות על הדעת סגירת מוסד זה.

זאת ועוד: אינני חושבת טמן הנכון הוא
לסגור בית חולים זה ולהעבירו לסוג אחר של בית-חולים. יש לקחת
בחשבון את האקלים של הסביבה הזו.

הצעתו של ד"ר צפרוני - להמשיך לקיים
אגף אחד לחולי סחפת - מתקבלת על הדעת.

לדעתי, יש לפעול, קודם כל, שלא לסגור
את בית החולים, כי הוא ימלא איזה טווא תפקיד לסביבה. וכבר נאמר
פה, טצריך לעטות את הסדורים האלה למען לא לזעזע את המקום.

אינני מבינה, מדוע "הדסה" אשר לוקחת על
עצמה תפקידים חלוציים, לא תמשיך בהחזקת בית-החולים צפת; החזקה
זו יש בה מטום חלוציות. לדעתי, יש בזה חטיבות ממדרגה ראשונה
טמוסד זה ימשיך להתקיים טס.

אין זאת אומרת ט"הדסה" כבר צריכה לשחרר
עצמה מצפת. צריך להגיע לידי הסדר עם מסרד הבריאות, כדי
טתקום לא יטבול; טהמוסד ייטאר אם לא בצורה זו, אזי כפי טנאמר
כאן, וטתהליך יהיה ממוסך בכדי שלא יהיו זעזועים.

ט. כפרי:

פרופ' מר אמר שקופת-חולים יוזמת או מתכננת להקים בית-חולים בטבריה.

כרגע, אינני חושבת שזה ייעשה, כי קופת-חולים עמוסה והיא נמצאת בגרעון. נראה לי, כי דבר זה יוטר מעל הפרק.

בית-חולים "פוריה" אינו מלא, - כך נאמר לנו פה. כלומר, צפת ו"פוריה" אלה הם שני בתי-חולים בצפון הארץ שאינם מלאים, ולכן בטוחני שקופת-חולים לא תעשה איזה שהוא מפעל שלא צריך להיות סט. מצד שני - ידענו ש"הדסה" - וכל הערכתנו לה - לא הסתלקה מכמה מפעלים חשובים; לא פעם שוחחנו על כך. "הדסה" עם כל המגמה הרצינית שלה, הרמה האוניברסיטאית - כמו שהוגדר פה - מתפסת מקורות של פיתוח.

ד"ר מן אמר כי לצפת אי אפשר לשלוח

סטודנטים ללמוד וכו'. במצבנו כיום, אין זה עומד ברמה כה נשגבה שאנחנו נראה מטרה זו כמילוי חובה חלוצית וישובית כפי ש"הדסה" הייתה נוהגת לעשות. לפני שנתיים שמענו שהיא מקופחת... ע"י זה שהממסלה לא חמכה במיטותיה, ואילו כיום, אין לה מה להתלונן. אז לא בא בחשבון כלל ש"הדסה" תאמר: גמרתי את תרומתי בצפת, ועתה אלך לי לעיר האוניברסיטה, ירוסלים, ושם אגביר את תמיכתי. אולם במצבנו אנו, בו אנו נתונים כרגע, כשהמדובר הוא בהתאמת מחלקה כללית בצפת, וכשהמדובר הוא בהעברת פצועים בהליקופטר בשעת חירום, - הרי במצב זה אין מה לעשות אלא "הדסה" צריכה להמשיך בפעולה שהחלה בה. אולם יחד עם זאת, אין זה מונע מהאנשים האלה לעשות את מה שניתן לעשות, מסוים שהישוב בגליל הולך וגדל, ואנו הולכים בדרך של פזור האוכלוסייה, הרי נדמה לי, שכולנו נסכים - בשיתוף עם הממסלה - להפוך את בית החולים בצורה שכולנו נסכים לה. אבל אנו לא נסכים ש"הדסה" תסתלק מצפת.

היו"ר ד. נצר:

רציתי לשאול את ד"ר מן: מהי התכנית של "הדסה"?

"הדסה" מאז שנת 1945 נטאה חלק מעולה של צפת. עם כל ההסברה ששמענו מד"ר מן, כי אין באפשרותה של "הדסה" להמשיך בצפת, לדעתי, אין זה מהמדיניות שלה, היא אינה חופשית לעשות זאת מסוים שהיא, למעשה, הפכה להיות חלק מצפת; היא הפכה להיות תוסב חוקי של צפת.

האם נכון הבינותי, ש"הדסה" תסגור את בית-החולים גם אם יימסר או לא יימסר לרשות אחרת? אני שואלת: כיצד? אותה טאלה אני מעמידה לנציגי משרד הבריאות. יטבנו לפני מספר שבועות עם נציגי משרד הבריאות, ודנו על אותו נושא; משרד הבריאות היה גלוי והם אמרו: אנו נהיה מוכנים לפתוח את בית-החולים בתנאים מסויימים. ועתה, מגמת ועדת הסירותים היתה לדבר עם "הדסה" שהיא תקבל את אותה התנאים של משרד הבריאות. היה בדעתנו לדבר עם ב"כ "הדסה" בנדון זה, על מנת שהיא תראה עצמה לא-חפשית, ותאפשר את המעבר הזה מבית-חולים לשחפת לבית-חולים כללי. הייתי רוצה לדעת אם חלה תזוזה. (מר דגן: פגיסתנו עם ועדת הסירותים היתה לפני חודס ימים)

מה הם התנאים של משרד הבריאות, אשר אותם הוא חושב שיוכלו לעזור לו בהפיכת בית החולים לבית-חולים כללי?
מה יש למשרד הבריאות בכדי לבצע העברה זו, מתוך מגמה שבית-חולים צפת לא ייסגר?

שמענו כאן מספרים מעניינים, האומרים כי אין צורך למטות נוספות לשחפת. לזה אל לנו לדאוג. בסקירתו האחרונה של שר הבריאות בכנסת נאמר, כי קיים מחסור רב באספוז, וכי אנו עומדים בפני עלייה הבאה אלינו. כלומר, אנו נעמוד במחזור של בתי-חולים.

לא נתבקשנו להביע את דעתנו, היכן צריך להיות בית-חולים, אולם אני מפנה את תשומת לב משרד הבריאות ואת חברי הכנסת הראשונה והשניה, שהקמת בית-חולים בגליל אין פירושו "פוריה". אנו ראינו את "פוריה" כבית-חולים זמני, ויש לדבר על בית-חולים אחר קבוע בגליל. כאדם פשוט, רצוני לומר כי אני יודעה מדוע צפת פסולה, ומדוע שם לא יוכל להיות בית-חולים כללי?

באשר לקופת-חולים, רצוני לומר, כי קופ"ת אינה מתכוננת בשנים הקרובות לבנות בית-חולים בגליל, ואף לא בטבריה. היתה ועדה מטעם קופת-חולים, ואשר לצערי הרב, יו"ר הוועדה מר גוריון, איננו כבר בחיים. ועדה זו אמרה שצריך להיות בית-חולים בגליל. היתה זו דעה סתמית. לא נלקח בחשבון האקלים של טבריה, שאין לסנותו וכו'.

נכון אמר חבר הכנסת הראל, כי אנו, כוועדה, נצטרך להוציא בטבת זה מסקנות ברורות בכדי שאנו לא נטעה במסקנותינו, הדין על התקציב רק החל, ולכן צריך להביא בפנינו את כל הדברים החשובים והחיוניים, ואנו נעשה מאמצים כדי להשיגם. אין זה מאוחר, להיפך - זה הזמן.

הייתי רוצה לבקש שנשמע מ"הדסה" מה היא הדרך המעשית אותה הם רואים, ומשרד הבריאות גם כן אני מבקשת אותו דבר, על מנת שנוכל להתווכח לנו את הדרך.

ד"ר מן:
"הדסה" הגדילה בשנים האחרונות את עבודתה פה כמה בארץ. תקופת "הדסה", או תור הזהב מאז אותה תקופה ועד היום, הגדלנו והרחבנו מ-4 ל-4... מעבדות. הפרסונל גדל עד כדי 250%. בבריאות הציבור יש לנו נפק, וזה במובן של בקורים של אנשים בתחנותינו.

נכנסו לסטח ההוראה. 300 אנשים שלמדו אצלנו והיו בקו החזית, צוינו לטובה; נאמר לנו כי הם היו הרבה יותר טובים מאלה אשר למדו חינוך רפואי באירופה. זאת ועוד: הדנטיסטים נכנסים לעבוד בקליניקה. (ב"צ הראל: זה מיותר)

גם לרוקחות אנו נותנים את התעודות הראשונות.

כל התפקידים האלה הגדילו את התקציב. עברתי על התקציב מלפני 10 שנים. ובכך התקציב לפני 10 שנים היה 600 אלף דולר, ואילו עכשיו הוא 3,3 מיליון דולר. כל הנפק של העבודה גדל, ומספר העובדים גדל ב-200%. מסיבה זו האחוז שלנו ירד, כי הארץ גדלה.

בהוראה ובמחקר אנחנו עושים כמעט 100% של העבודה הזו. אנחנו לא נסוגים - אלא, להיפך. אבל יחד עם זה ברור, שאנחנו לא יכולים למלא את התפקידים האלה,

כטאומרים לנו שצפת זוהי חלוציות, אזי אני משיב כי אין זו חלוציות. חשוב שוועדה זו תצווה על "הדסה" שתרכז את מפעליה.

בעצם, באופן אקונומי, המוסד בצפת יכול להימסר לידי הממשלה, אשר לה "פול" גדול של שחפת, שתהיה אחראית ל-800 מיטות. השליטה על מוסד זה צריך להיות מרוכז ובתכנון כללי.

היו"ר ד. נצר:
אם הממשלה חמלא את ה-130 מיטות, האם "הדסה" מוכנה להמשיך בצפת?

(א) אין זה בא בחשבון המדיניות שלנו.
(ב) אני אהיה תמיד תוח בקשה למלאות לי את בית-החולים. לממשלה יש מיטות והיא היחידה שיכולה להעביר לשם. על ידי העברת מוסד זה לידי הממשלה, יובטח הצד האקונומי של צפת.

אשר לחקופת המעבר: לשנת 1956/57 ויתרתי
2/3, ואילו לשנת 1957/58 - 1/3. בעד 135 מיטות, הממשלה חצתה לשלם
60 אלף לירות, ואני - את השאר. כלומר, בשנה הראשונה אני אתן את שני
השליש של החזקת בית-החולים, ואז הממשלה צריכה להחזיק הלאה
בין אם היא חסגור בבאר-יעקב או בין אם היא חסגור ב"פוריה".

פרופ' מר: אם נקבל את התקציב כמו שהוא, אז
במקום 3,3 מיטות, יהיו לנו 2,2 מיטות
כלליות על אלף תושבים. ברור שנחוצות מיטות כלליות, וברור
שנחוצות מיטות כלליות בגליל העליון, וכן ברור שצריך להפוך את צפת לבית-
חולים כללי, על כך אין ויכוח.

ד"ר מן: בזמנו, דברנו עם ד"ר מאיר ז"ל - המנהל
הכללי של משרד הבריאות דאז - וגמרנו
שתוחזר לנו ההשקעה שאנו הטקענו בבנינים - 180 אלף לירות. לפי אותו
הסכם מגיע לנו מחצית ההשקעה - כ-70 אלף לירות. אז ההשקעה הזו היתה
בלירות שטרלינג.

פרופ' מר: לפני חודש ימים הייתי בצפת ובאתי בדברים
עם תושבי המקום, הם הביעו התנגדות להעברת
בית החולים לכללי. הם אמרו כי הם רוצים לקיים בי"ח לשחפה דוקא, ושרק
"הדסה" תנהל אותו.

בדעת משרד הבריאות לקבל את בית-החולים,
ואם הוא יקבל אותו אזי הוא יהפוך אותו לבית-חולים כללי. הופענו בפני
ועדת השירותים לפני חודש, כשהתקציב שלנו היה 39 מיליון לירות. אם
תקציב זה יאושר לנו, אז נהפוך את צפת לבית-חולים כללי.

מר דגן: כמה טאלות אינפורמטיביות - מי טולח את
החולים לבתי-החולים? - קיים איגום ארצי
לאספוז, והושג הסכם בין משרד הבריאות, "הדסה" ומלב"ן. לפי התקנות של
מלב"ן, הוא חייב לאספוז חולים שהם בבחינת עולים חדשים. התיאום בין הגורמים
הללו, מילא את המיטות.

"הדסה" קבלה השתתפות מוגברת - 1000 לירות
למיטה; קופות חולים מקבלות חמיכה בסכום של 625 לירות למיטה.
קיים תור ארצי של חולי שחפת, המחכה לאספוז
במוסדות.

אני לא התרשמתי מהעברת חולה ממקום למקום,
אולי זה נחוץ מחוץ תהליך רפואי.

(ב) בקטר לתפוסת "פוריה". אני מצטער
שאינני יכול להביא מספרים מעודכנים כרגע, אבל אני רואה שכיום 3/4
מלא, וכשבקרתי בקיץ אז ראיתי שביתי-החולים תופס ב-120 אחוז. ברוב חדשי
הקיץ המיטות תפוסות, וברוב חדשי השנה התפוסה היא מעל למלאה. למקרים
כירורגיים אין צוות מלא, ואז נאלצים לסלוח ל"רמב"ם".

ואשר לביית-חולים באר-יעקב: אין הממשלה
שולטת שלטון אדמיניסטרטיבי מלא או אפילו חלקי, על שני המוסדות, לא
על באר-יעקב ולא על בית-מאיר. מכל מקום, כפי שהמצב הוא כיום, איננו
יכולים לשלוט שם; אין זה בידינו; איננו יכולים לתמרן תמרון חפסי.
יש מקום לסיחה בנושא זה.

אשר לעמדתנו לגבי בית-חולים צפת:
בכל ארץ אחרת היה יכול להיווצר רושם מוטעה. אנו היינו יכולים לומר,
שכל הכרוך בצפת, אין זה מענייננו. ועדת השירותים היתה אומרת, כי זוהי
דאגתה. אך האמת שבדבר הוא זה, שאף פעם לא היתה חלוקה צודקת;
"הדסה", כמו כל הגורמים האחרים בארץ, היתה שותפה לאספוז זה. ד"ר מן
סחב את הענין הזה, וכך הגענו למצב זה.

בינתיים קרה לנו דבר פשוט: קבלנו תקציב
שהסאיר מצב של סטטוס קוו אנטה; קבלנו 140 אלף לירות בעד השתתפותנו
בצפת. האוצר במקרה זה נתן יותר, והוא אינו מוכן להוסיף.
שלאוצר יש יחס טוב לגבי "הדסה", הוא נתן את הלירה בגלל יחס החיבה
שלו לדולר. אני אומר זאת בוודאות, כי אילמלא "הדסה", כי אז האוצר היה
מזיע למחוק סעיף זה. זאת הערכתי בנדון זה.

דאגתנו היא, שלא נהיה מנוחקים מצפת
דאגתנו היא - שצפת לא תנוחק; המדינה לא
נתונה במצב כזה שתוכל להקים מחדש. כמו שחבר הכנסת הראל אמר, יש למצוא
פתרון של מעבר וטבו יהיו שותפים כל הגורמים שהיו עד כה. חוץ מצב זה
של תקופת מעבר, נחשוב מה יהיה התכנון. אני רואה גורם נוסף שהוא
סמוי, והוא הצבא. יש שילוב האספוז בבתי החולים שלה. יתכן והצבא יוכל
להשתתף בהחזקת 30 מיטות. אולם זה טעון בדיקה.

60 מיטות לשחפת עולות 220 אלף לירות לשנה,
לפי 11 לירות ליום. אם היינו יכולים להפוך 60 מיטות אלה לכלליות, היינו
צריכים 400 אלף לירות בקירוב.

עומדת בפנינו השאלה: האם "הדסה" יכולה
לסמור על סלוא השתתפותה?

בעיית צפת ובאר-שבע היא מסקל ספציפי;
חסרות לנו 300 אלף לירות. אם ייסצא סכום זה, הבעיה תיפתר, ע"י תקופת
מעבר; ההעברה תהיה באופן הדרגתי, לפי האפשרויות. אך מה יהיה אם לא
יינתן לנו תקציב?

המסלה לא תקבל על עצמה כרגע את בית-החולים
כי משרד הבריאות עושה את החשבון של השנה הבאה, הוויכוח הוא ויכוח יסודי
עם האוצר. אם תישאר הבעלות, אז לדעתי אפשר להפוך 60 מיטות לכלליות.

המחשבה היא שהבעלות תישאר בידי
"הדסה", ושהיא תהפוך את בית-החולים לכללי.

היו"ר ד. נצר:

האוצר, לפי המיבנה התקציבי שאישר לנו,
מנע מאתנו זאת. פירוש הדבר - סגירת בית-הח
"הדסה".

מר דגן:

אני רואה כפתרון לבעיה זו, שיש מקום למעבר
הדרגתי במסגרת שקיימת היום - בעלות משותפת. (ב"צ הראל: יש לדרוש
מהאוצר להשתתף בהחזקה).

ד"ר מן:

אם תהפכו חלק מבית-החולים לשחפת וחלק לכללי, אזי זה יעלה בהוצאות מרובות. לשנתיים הבאות, זה יכול להמשיך להיות בית-חולים לשחפת. אך לשנה הבאה, זה יכול להישאר בית-חולים לשחפת במלואו,

י. ישעיהו:

רצוני לשאול: שמעתי מחכמי הרפואה, כאילו האקלים של צפת חדל להיות רצוי לריפוי חולי השחפת. (מר דגן: חדל להיות כגורם מכריע)

כשמדובר פה על העברת בית-החולים לכללי, הייתי רוצה לדעת מה יהיה הקשר לבית-החולים ליולדות בצפת?

ד"ר מן:

זוהי הסיבה להתנגדות נציגי צפת; אם בית-חולים לשחפת יועבר לכללי, יחוסל בית-החולים ליולדות.

פרופ' מר:

החכמית הזו שמשרד הבריאות יקבל על עצמו במשך השנה הזו את בית-החולים צפת, והיה בר-ביצוע אם אנו נבטיח שהאוצר יסכים לזה שבשנה הבאה נרחיב אשפוז כללי ל-100 מיטות לפחות.

היו"ר ד. נצר:

אנו קבלנו את האינפורמציה הדרושה, ואני מודה לכם.

היתה פניה מתושבי צפת ומעיריית צפת. אנחנו לא הזמנו אותם, ויותר מזה - הסכמנו שלא להזמין. הייתי רוצה לשמוע את דעתכם, אם אתם רוצים לשמוע את אנשי צפת, או מספיק השכלנו ממה ששמענו.

י. ישעיהו:

אם כי השכלנו, והנעיה ברורה בהחלט, לדעתי ודאי יש לנציגי צפת לומר משהו בנידון, ולכן צריך לשמוע אותם.

ב. ארדיטי:

אף אני בדעה שצריך לשמוע אותם.

ב"צ הראל:

גם אני מציע להזמין אותם, אבל הייתי מציע ששני חברי הוועדה יכינו הצעת מסקנות ככתב.

ה ו ח ל ט

שחברי הוועדה: ד. נצר וב"צ הראל ייפגשו ביניהם ויכינו הצעת מסקנות ככתב.

כ ן ה ו ח ל ט

להזמין לישיבה הבאה של הוועדה את נציגי צפת.

היו"ר ד. נצר:

קבלתי מכתב מחברת הכנסת פרסיץ הכותבת לנו בענין ייבוא הבגדים.

מוטב שלא לסחוב בעיה זו, ולכן מציע אני
ששנים-שלושה חברים יביאו לישיבה הבאה

ב"צ הראל:

הצעות בכתב.

שחברי הכנסת: ב. ארדיטי, ד. הקטין
ש. כפרית יכינו מסקנות בכתב בבעיית
ייבוא הנגדים.

ה ו ח ל ט

לקיים את הסיוך במוסדות הסעד בנצרת ועכו
ביום ה' - 24 לח.ז.

כ ן ה ו ח ל ט

הישיבה נועלה בשעה 11.00.